

Warszawa, 24.02.2020 r.

dr hab. Janusz Brych

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Dziedzina: sztuki muzyczne

Dyscyplina: instrumentalistyka

Recenzja w przewodzie doktorskim mgr. Wisuwata Pruksavanicha

Zleceńodawca:

Dziekan Wydziału Instrumentalnego

Akademii Muzycznej w Krakowie

dr hab. Mariusz Sielski

DII/2/2019/173

Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego z 10.09.2019 r. w sprawie powołania recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Wisuwata Pruksavanicha, w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka.

Na podstawie art. 179 ust. 1. ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2018 poz. 1669) art. 14, ust. 2. pkt 2. oraz art. 20. ust. 5. Ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie powołuje recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Wisuwata Pruksavanicha, w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Na podstawie uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 26.06.2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na napisanie pracy doktorskiej w języku angielskim w przewodzie doktorskim mgr. Wisuwata Pruksavanicha, w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Na podstawie art. 179 ust. 2. ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2018 poz. 1669) art. 14., ust. 2. pkt. 1. Ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i

tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) § 1. ust. 4. pkt. 2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19.01. 2018 r. (Dz. U. 2018 r. poz. 261. Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie wyraża zgodę na napisanie pracy doktorskiej w języku angielskim w przewodzie doktorskim mgr. Wisuwata Pruksavanicha.

DOTYCZY

Postępowania o nadanie panu mgr. Wisuwatowi Pruksavanichowi stopnia doktora sztuk muzycznych w zakresie dyscypliny artystycznej - instrumentalistyka.

PODSTAWOWE DANE O KANDYDACIE

Wisuwat Pruksavanich urodził się [ ] w Songkhla w Tajlandii. W wieku 10 lat rozpoczął naukę gry na saksofona w Marching Band Saengthong Vitthaya School. Naukę kontynuował w College of Music w Mahidol University u prof. Shyena Lee. Poza tym 2 lata studiował w klasie fagotu prof. Elizabeth Shoemaker i prof. Kroekkrai Taengnoi oraz 1 rok w klasie elektrycznej gitary basowej u prof. Paluta Pawaratisona. Brał udział w wielu warsztatach i kursach mistrzowskich ze światowej sławy artystami, takimi jak: Jean-Marie Londeix, John Samphen, Roger Greenberg, Claude Delangle, Jean-Pierre Baraglioli.

Wraz z orkiestrami, których był członkiem, otrzymał kilka nagród krajowych i międzynarodowych. Były to:

I nagroda na IX Asian Symphonic Band Competition 2007

I nagroda na Thailand Yamaha Big-Band Competition 2000

II nagroda na VIII Osaka International Music Competition Osaka, Japan 2007

Jego album *Hard Fairy* został nominowany do nagrody najlepszego albumu instrumentalnego, a sam Wisuwat otrzymał nominację do nagrody dla najlepszego nowego artysty podczas tajskiej XI Gali rozdania nagród Komchadluek.

Wisuwat Pruksavanich jest pedagogiem klasy saksofonu w College of Music Mahidol University i saksofonistą w Cloud Wanderer, Bun-Leng Project.

OPINIA O PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr. Wisuwata Pruksavanicha pt. *Wpływ elementów tajskiej i zachodnioeuropejskiej muzyki saksofonowej na twórczość kompozytorską w utworach Wisuwata Pruksavanicha* składa się ze wstępu i 5 rozdziałów podzielonych na podrozdziały.

Wstęp został poświęcony historii saksofonu, tajskiej muzyce folklorystycznej oraz dziejom tajskiej muzyki saksofonowej. Autor stwierdził, że swoją pracę poświęci

możliwościom łączenia elementów tradycyjnej muzyki tajskiej, zachodniej muzyki saksofonowej w kontekście własnych kompozycji.

W I rozdziale zostały przedstawione instrumenty charakterystyczne dla tajskiej muzyki ludowej. Autor opisał ich historię, budowę, sposób wydobycia dźwięków i rolę odgrywaną w tajskim zespole muzycznym. Tekst wzbogacają ilustracje konkretnych instrumentów.

Rozdział II stanowi zaś ciekawe kompendium wiedzy o historii muzyki tajskiej, jej funkcji pełnionej w społeczeństwie oraz o przenikaniu się tejże muzyki z wpływami z krajów ościennych. Autor tłumaczy, w jaki sposób muzyka tajska, jej charakterystyczna melodyka i brzmienie miały wpływ na kolejne kompozycje w dziele artystycznym. Opisuje aktywność poszczególnych instrumentów - zarówno w warstwie melodyczno-harmonicznej, jak i rytmicznej.

W rozdziale III Wisuwat Pruksavanich przybliży wpływ saksofonowej muzyki zachodnioeuropejskiej na swoje kompozycje. Ukazuje techniki wykonawcze wykorzystywane we współczesnej muzyce saksofonowej, takie jak: slap-tongue (uderzanie językiem o stroik), multiphonic (wielodźwięki), altissimo (dźwięki ponad skalę), circular breathing (oddech permanentny). Na nagraniach słysząc także bisbigliando (granie tego samego dźwięku alternatywnymi chwytami), o którym autor wspomina w części poświęconej analizie utworów. W charakterystyce technik znajdują się opisy sposobów grania oraz podstawowe ćwiczenia umożliwiające posługiwanie się tymi technikami. Następnie czytelnik dowiaduje się, w których utworach saksofonista posłużył się tymi technikami, gdzie i w jakim celu je zastosował.

Kolejny rozdział zawiera opis efektów elektronicznych, takich jak: reverb (pogłos), delay (opóźnienie) - w wersji mono i stereo oraz distortion (zniekształcenie, przesterowanie dźwięku). Najpierw są ukazane zasady działania poszczególnych efektów, a później wyniki kontaminacji efektów elektronicznych ze współczesnymi technikami saksofonowymi. Kompozytor wyjaśnia koncepcję artystyczną, jakiej służyły przedstawione wcześniej zabiegi techniczne. W końcowej części omawianego rozdziału doktorant porównuje swoje kompozycje do utworów takich twórców, jak: Jacob Ter Veldhuis, François Rossé i Marc Engebretson. Przybliży ich sylwetki, co prawdopodobnie miało służyć wskazaniu inspiracji muzycznych. Jednakże rozbudowane wątki biograficzne, w mojej opinii, nie wnoszą żadnej istotnej merytorycznej treści do rozdziału, który miał być poświęcony opisowi eksperymentalnego charakteru łączenia technik saksofonowych i efektów elektronicznych. Ta częściowa niespójność tytułu z zawartością to wyraźny mankament tego rozdziału.

W rozdziale V znajdujemy podsumowanie całej pracy. Doktorant rekapitułuje efektywność swoich artystycznych działań, podkreślając przy tym ich oryginalność wynikającą z łączenia bytów odległych nie tylko muzycznie, ale i kulturowo. Na potwierdzenie swoich tez przytacza afirmatywne opinie innych muzyków.

Pisemną pracę magistra Wisuwata Pruksavanicha uważam za interesującą. Zwłaszcza część dotycząca kultury tajskiej, budowy instrumentów i ich wykorzystywania w zespole muzycznym dzięki przybliżaniu tych egzotycznych dla Europejczyka zagadnień zawiera potencjał edukacyjno-popularyzatorski.

DZIEŁO ARTYSTYCZNE

W moje ręce trafiła kopia nagrania CD, niestety, nieopatrzona tytułami, więc musiałem na podstawie pracy pisemnej i zawartej w niej analizie identyfikować poszczególne kompozycje.

Nigdzie nie znalazłem też żadnej informacji: gdzie, kiedy, przez kogo i z czym udziałem została nagrana i zrealizowana. Pomijając te braki i niedogodności redakcyjne, pod względem muzycznym płyta stanowi monolityczną całość. Znajduje się na niej 5 utworów, które wg pracy pisemnej noszą następujące tytuły:

1. *Karn*
2. *Starowislna*
3. *Cha La Wan in the Wonderland*
4. *Samila 1994*
5. *Bun Leng Rock Fantasia*

Słuchacz zostaje wprowadzony w świat artystycznych fascynacji magistra Wisuwata Pruksavanicha. Na szczególną uwagę zasługują fragmenty, w których słychać oryginalnie brzmiące instrumenty ludowe.

Uznanie budzi mnogość współczesnych technik saksofonowych, jakie kompozytor wykorzystał w swoich utworach. Zastosowanie w tak dużym nagromadzeniu multifonów, oddechu permanentnego i partii altissimo, czyli technik stawiających wysokie wymagania od wykonawcy, świadczy o jego dużej sprawności i biegłości technicznej. Pozytywnie należy również ocenić częste wprowadzanie rytmów nieparzystych.

W warstwie harmoniczej utwory są mało skomplikowane, co wynika z przyjętej przez kompozytora formuły połączenia tajskiej muzyki ludowej, z natury dość prostej pod względem melodycznym i harmonicznym, z muzyką rockową zazwyczaj również cechującą się uproszczoną harmonią.

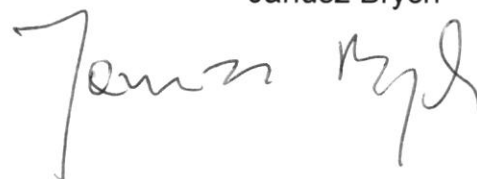
Moim zdaniem, efekty fascynacji muzyką rockową lat 80. poprzedniego stulecia są zdecydowanie najślabszym ogniwem zaprezentowanej w omawianym dziele artystycznej wizji kompozytora. Jednakże elementy folkloru tajskiego, przede wszystkim w warstwie brzmieniowej, w połączeniu z efektownymi współczesnymi technikami saksofonowymi okraszone nieparzystą strukturą rytmiczną sprawiają, że

muzyka posiada walory, które mogą przykuwać uwagę oraz powodować, że inni artyści mogą chcieć włączyć te kompozycje do swojego repertuaru.

Po analizie dorobku artystycznego, przedłożonej rozprawy doktorskiej oraz dzieła artystycznego stwierdzam, że magister Wisuwat Pruksavanich wykazał się odpowiednią wiedzą teoretyczną, umiejętnościami kompozytorskimi i wykonawczymi oraz zdolnością prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej, a tym samym spełnił wymagania artykułu 13. ust. 1. ustawy z dnia 14.03.2004 r. o stopniach naukowych i tytułach oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki, stawiane kandydatom do stopnia doktora sztuki.

Pracę przyjmuję i rekomenduję jej dopuszczenie do publicznej obrony.

Janusz Brych

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Janusz Brych', written in a cursive style.